

Protocol: Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Inleiding

Elke school en elke beroepskracht binnen het onderwijs, heeft de plicht om in samenspraak met de aandachtsfunctionaris, de IB-er en de directeur de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling te hanteren. De meldcode heeft tot doel beroepskrachten te ondersteunen in de omgang met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De meldcode heeft een stappenplan. Dit stappenplan leidt de beroepskracht stap voor stap door het proces vanaf het moment dat hij/zij signaleert tot aan het moment dat hij/zij eventueel een verantwoorde beslissing neemt over het doen van een melding. Dit levert een bijdrage aan een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Definitie kindermishandeling

Kindermishandeling is het doen en laten van ouders, of anderen in soortgelijke positie ten opzichte van het kind, dat een ernstige aantasting of bedreiging vormt voor de veiligheid en het welzijn van het kind (Baartman 2010).

Definitie huiselijk geweld

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd. Hieronder vallen lichamelijke en seksuele geweldpleging, belaging en bedreiging (al dan niet door middel van, of gepaard gaand met, beschadiging van goederen in en om huis).

De combinatie huiselijk geweld en kinderen betekent altijd kindermishandeling!

Verwijsindex

In geval van een vermoeden van kindermishandeling zal de aandachtsfunctionaris doorgaans niet alleen de stappen van de meldcode zetten, maar daarnaast ook overwegen of er een signaal afgegeven wordt in de verwijsindex. Deze verwijsindex heeft tot doel om beroepskrachten die met dezelfde jongere te maken hebben met elkaar in contact te brengen. Doel daarvan is te komen tot een gezamenlijke aanpak van de problematiek van de jongere en het gezin waartoe hij behoort.

Aandachtsfunctionaris

Na invoering van de meldcode dient iedere organisatie een aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling te hebben. Dit is op alle Surplusscholen de Intern Begeleider. Hij/zij volgt in 2019 de online cursus "werken met de meldcode" en vanaf 2020 jaarlijks de opfriscursus. Bij signalen op het gebied van kindermishandeling of huiselijk geweld zal hij/zij de leerkracht ondersteunen om de stappen van de meldcode zo nauwkeurig mogelijk uit te voeren.

Figuur 1: Stappenplan verbeterde meldcode

Stappenplan meldcode

Stap 1: Signalen in kaart brengen.

-De leerkracht beschrijft objectief welke signalen hij/zij waarneemt. De leerkracht trekt geen conclusies. Hij/zij noteert de signalen schriftelijk en hangt het bij de betreffende leerling in het dossier. Hierbij moet ook vermeld worden als er contact is geweest met de ouders/verzorgers en wat het resultaat is van dit gesprek. Ook gegevens die de signalen weerspreken worden vastgelegd. De leerkracht maakt onderscheid tussen feiten en signalen, om de status te vermelden van hypothesen en veronderstellingen en om de bron te vermelden als er informatie wordt vastgelegd die afkomstig is van een ander.

Stap 2: Vraag advies aan deskundige collega/ aandachtfunctionaris en/of (evt. anoniem) Veilig Thuis.

-De leerkracht bespreekt de signalen met de aandachtfunctionaris. Er is geen toestemming nodig van ouders om dit intern te bespreken.

Stap 3: Gesprek ouders/verzorgers/kind.

-De leerkracht en/of aandachtfunctionaris gaat in gesprek met ouders en bespreekt de signalen.

-De leerkracht en/of aandachtfunctionaris voert geen gesprek met ouder en/of leerling als de veiligheid van één van eerder genoemden in het geding is.

-In alle gevallen is het mogelijk om aan Veilig Thuis (kan anoniem) advies te vragen.

Stap 4 en 5:

Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in **stappen 4 en 5** van de meldcode voor het Onderwijs en Leerplicht

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school¹ of een ketenpartner² /ben ik als leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren⁹ van de veiligheid van alle betrokkenen.

Belangrijke websites:

-www.veiligthuis.nl

-<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

-www.huiselijkgeweldkopvannoordholland.nl

-verwijsindex: <http://www.multisignaal.nl>

Doelen schooljaar 2019-2020:

-Alle aandachtfunctionarissen scholen (online scholing door AUGEO Academy) zich in oktober in de vijf stappen van de meldcode en leren hoe ze met ouders in gesprek kunnen gaan over dit onderwerp.

-Alle aandachtfunctionarissen gaan met het team in gesprek m.b.v. de signalenwijzer. De eerste stap is het signaleren door er met elkaar over te praten. Tijdens de IB-studiedag op 12 november staat de signalenwijzer op de agenda.

-In december wordt het protocol geëvalueerd en aangepast.